

Déli Hírlap

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

A Romániai
Magyar Népközösség lapja

A Timiș-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 82
(Dos, No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Foch marsall prófétai szavai

Írta: Dr. KRIEGK,

a berlini „Nachtausgabe” főszerkesztője.

A háború politikai, katonai és gazdasági eseményeihez való taktikai és propagandisztikus állásfoglalások zűrzavaros utvetztőjében mégis van néhány biztos pont és állandó fejlődési irány, melyeknek szemmel tartásával nem térhetünk le a szilárd valóság talajáról. Aligha tehetünk jobbat, mint ha időről-időre emlékeztetünkbe idézzük ezeket. A világot jelenleg az a kérdés tölti el, hogy mennyiben sikerült Németországnak Anglia és az Egyesült Államok támadását tényleg visszautasítani és mennyiben van meg a lehetőség, hogy 1941-ben kikényszerítse a döntést. Ugyanigy foglalkoztatja a világot az a kérdés is, hogy milyen lehetőségekkel számolhatna Anglia és az Egyesült Államok, ha a háború 1941 után is tartana és ha az eddigi amerikai segítséget az Egyesült Államoknak a háborúban való aktív részvétele váltaná fel.

A világháború történelmi aktái között két okmány van, melyek ezekre a kérdésekre jobban megfelelhetnek, mint azok a kombinációk, melyek ma az újságokat az egész világon valósággyal elárasztják. Az egyik az a jegyzék, melyet a világháború győztese, Foch marsall intézett 1919 január 10-én Versailles-ben a szövetségesek teljes hatalmu megbízottjaihoz, a másik az akkori francia kormány 1919 február 25-én kelt emlékirata „A német nyugati határnak áthelyezése a Rajnához” címmel. Foch jegyzékében bevezetőül aggodalmát fejezi ki afelől, hogyha a politikuskok figyelme a katonai kérdésekre terelje és többek között ezeket úgynevezett béke rendszerének középpontjába a Népszövetséget helyeznék, könnyen üres elméletekbe bonyolódhatnának. A marsall megkísérli, hogy a politikuskok figyelmét a katonai kérdésekre terelje és többek között ezeket mondja: Ha Franciaország a Németország részéről állandóan fenyegető veszedelmet végleg ki akarja küszöbölni, nem elég a német kormányforma megváltoztatása. Ha Németország sorsának irányítását olyan köztársasági kormány venné kézbe, mely a hatalom központosításának, azaz a militarizmusnak alapjait venné alapul, ez a rendszer éppoly sok veszélyt idézne fel, mint az eddigi német birodalom. Ezzel kapcsolatban a marsall felveti a kérdést: „Vajjon a német felségterületek tiszteletbentartásának gondolatától és mértéktelen bizalomtól vezetve szabad-e megengednünk, hogy a német közvélemény hírtelen fordulalmi átalakulásával Németországban olyan reakciós törekvések üssék fel fejüket, — ezek a Rajnán túl még most sem tartoznak a lehetőségek világába — melyek nyomában számos kitiűnően kiképzett éviolyamra támaszkodó csapatkeretek alakulhatnának, tehát nagyon erős hadsereg kényszeríthetne új háborúba minket és veszélyeztethetné a szabadságról és igazságról vallott alapelveinket, sőt létünket?” Foch tábornok eszerint a német hatalom mélypontjának pillanatában kérdi, hogy Németország, különösen ha megvalósítja a valódi egységet, katonailag nem válhat-e Franciaországra ismét veszélyessé? A továbbiakban rámutat, hogy Oroszország gyakorlati kisése következtében Németország bekerítésére többé nem szabad számítani. Majd hosszadalmas hadászati taglalásban ismerteti a Rajna balpartjának történetét és ennek eredményeképpen arra a következtetésre jut, hogy a Rajna jobboldalján semleges katonai övezetet kell létesíteni, a balpartot pedig Franciaországnak nemcsak katonailag, hanem valamilyen formában, esetleg „független államok” alakjában, politikailag is magának kell biztosítani.

E katonai elmefuttatás alapján veti fel azután 1919 február 25-én a francia kormány azt a kérdést, hogy vajjon csupán magára gondol-e Franciaország, amikor a Rajna balpartjának Németországtól való elszakítása mellett foglal állást? Erre vonatkozólag ezeket írja a francia emlékirat: „Ha a németek 1914-ben a belgákat, franciákat és az akkor még csekély számban harcban álló angol hadosztályokat legazolálták és a Csatorna melletti kikötőket megszállították volna, az a segítség, mellyel Nagybritánia 1915-ben a közös ügyet támogatta, késedelmet szenvedett volna, ha ugyan teljességgel lehetetlenné nem vált volna.” Majd így folytatja az emlékirat: „Ha a németek 1918-ban Páris elfoglalták volna, akkor a francia seregeknek és a hadiipari üzemeknek a Loire-től délre való csapatok kitájarozását és vasúti szállítását bizonyosan olyan mértékben késleltette volna, hogy a legkomolyabb következményekkel kellett volna számolni. Nem fér tehát hozzá kétség, hogy a két tengerentúli nagyhatalomnak katonai felfejlődése két ízben is majdnem lehetetlenné, sőt mielőtt még szilárd alapot öltethetett volna, egyáltalában kérdessé vált volna. . . . Más szóval: Ha a tengerentúli csapatok és hadianyag kihajózása révén Franciaország nem marad elég területe a felvonulásra és az operációs területeiről való előnyomulásra, akkor a tengerentúli demokráciák számára lehetetlen lesz, hogy egy

olyan hatalom ellen, mely a szárazföld uralmára tör, kontinentális háborút viseljenek. Legközelebbi és természetesen támadási területeiket tehát elvesztik, s csupán a tengeri és gazdasági háború lehetősége marad meg számukra.”

Ezután az emlékirat a kérdés részletes tárgyalására tér át, mindig azt hangsúlyozva, hogy újabb német háború esetére a Rajna balpartjának a német hadműveletek elől való biztosítása nemcsak Franciaország, hanem egyben Anglia és az Egyesült Államok érdeke is. Sőt bírálólag emlékezik meg arról, hogy Anglia és az Egyesült Államok mint tengeri hatalmak azzal az állítással igyekeznek flottájuk erős kiépítését igazolni, hogy ezzel Németországot sakkban tarthatják. Francia vélemény szerint ezzel szemben Németország ellen csak a szárazföldön lehet eredményesen hadat viseini. Az emlékirat többször idézi Winston Churchill és Wilson akkori tanácsadójának, House ezredesnek nyilatkozatait is annak igazolására, hogy Oroszország kiesésének, sőt a „Rajná-tól keletre fekvő világ esetleges tömörülésének” lehetőségére való tekintettel nemcsak Franciaország, hanem Anglia és az Egyesült Államok világpolitikai helyzete is a Rajna-part francia birtoklásától, valamint a francia kikötőknek minden német megszállás elleni biztosításától függ.

Foch marsall nagyon jól látta a helyzetet. Tudta,

hogy Franciaország a háborút alapjában véve nem nyerte meg, mindenekeelőtt pedig nem volt abban a helyzetben, hogy negyvenkilenc millió lakosságával a „hatvannégy-hetvenöt millió német állampolgárral” szemben hatalmas törekvéseinek érvényt szerezhesen. Foch Német-Ausztriát már akkoriban is minden további nélkül Németországhoz számította, sőt közvetve még annak is kifejezést adott, hogy a Németországtól elvett területek elszakításának tartós fennmaradásában nem bízik.

Amit Foch előrelátott, valóság lett. Jegyzékéből és a francia kormány kiegészítő emlékiratából kiderül, hogy a német nép természetes feltörésének megakadályozására sem Németország katonai jogainak részleges megvonása, sem pedig a Rajna balpartján és másutt végrehajtott politikai és katonai rendszabályok nem voltak alkalmasak. Az erejében újjászíjeltett Németország azonban az együttes angol-francia támadást nemcsak visszautasította, hanem olyan ellentámadással felelt, mely az angol flotta és minden lehetséges amerikai segítség jelentőségét már 1940 nyarán igen számottevő mértékben csökkentette. Időközben Németország abba a helyzetbe került, hogy Angliát, ahol csak akcióra határozta el magát, mindenütt elérheti és ezzel olyan támadást készíthet elő, melynek sikerét az Egyesült Államok sem tehetik kérdessé, Németország az európai szárazföldön kivítva magának azt a hatalmi helyzetet, melyet Foch a német győzelem alapfeltételeként jelölt meg.

Tömeges kivégzések Moszkvában

Fellázdak a doni kozákok — Munkában a GPU — Német légi főlény a kétezeröttszáz kilométeres orosz arcvonalon — A finn haderő akcióba lép

Magyarországi városokat bombázott a szovjet légi erő

Ankarába érkezett moszkvai jelentések szerint a GPU az utolsó három napon több ezer embert tartóztatott le. A letartóztatottak egy részét agyonlőtték. Moszkvai diplomáciai körök úgy vélik, hogy a GPU összeesküvést vagy forradalmi mozgalmat leplezett le, mert más magyarizatot a tömeges kivégzésekre nem találunk. A jelentések szerint a Don alsó vidékén a doni kozákok körében zavargások voltak. A politikai biztosok egy részét a doni kozákok mint tuzsokot elfogták, hogy a háború kitörésekor a doni kozákok ellen fogantatosított letartóztatásoknak véget vessenek.

AZ OROSZ HADERŐT SÜLYOSAN MEGVERTÉK

A „Dienst aus Deutschland” című német sajtó tudósító öt pontban foglalja össze a német hadműveletek lefolyását az oroszok ellen. Az öt pont a következőket tartalmazza:

1. Az egész arcvonalon sikerült meglepni az ellenfelet.
2. Az orosz haderőt súlyosan megverték, jelle-

Meghiúsult szovjet légitámadás Budapest ellen

Budapestről jelentik: Az orosz légi haderő tegnap váratlanul több magyarországi város ellen támadást intézett. Rahó és Kassa ellen kétszer is intéztek légi támadást a szovjet repülőök és több bombát dobtak le.

A bombázás következtében úgy Rahón mint Kassán több lakóház rombadult és ennek következtében több polgári személy meghalt, számosan pedig megsérültek.

Az orosz légi haderő ezen támadása Magyarorszá-

het részben elég heves volt az ellentállás. A szovjet csapatok nem tudták feltartóztatni a német hadmozdulatokat. A németek az egész arcvonalon áttörték a határállásokat és

meglepetésszerűen mélyen előnyomultak.

3. A német légi haderő súlyos vereséget okozott az orosz repülőflottának és a körülbelül 2500 kilométeres arcvonalon biztosította a németek légi főlényét.

4. Miután Finnország kénytelen volt a maga részéről is megkezdeni a védekezést a szovjet orosz támadások ellen, a finn határon sikerrel indultak meg a harcok.

5. A német veszteségek aránylag nagyon csekélyek.

Mindebből kitűnik, hogy az orosz hadsereg nem bizonyult egyenrangúnak a német haderővel. Az első napok hadműveleteinek eredményei is már nagy sikerekre mutatnak és

ezek valószínűleg el is döntötték már a további hadihelyzetet az orosz fronton.

gon nagy megdöbbenést és mélyeséges felháborodást keltett, annál is inkább, mert a két ország egymással háborúban nincsen és így valószínűnek tartják, hogy a mai nem hadi-állapot Magyarországon és Oroszország között nem tartható fenn sokáig.

Tegnap délután több orosz repülőgép igyekezett megközelíteni Budapestet is, de a léghátrító ütegek elűzték azokat.

Katonavonatok romjai az orosz arcvonal mögött

Berlinből jelenti az NTL, hogy a német zuhanóbombázók egyik raja szerdán nyolc szovjet orosz tehervonatot semmisített meg. Ezek a vonatok, amelyek szovjet orosz csapatokat, gépkocsikat és más hadianyagot szállítottak, a nyílt pályán álltak meg,

amikor a német repülőgépek megjelentek fölöttük. A szovjet orosz katonák a vonatokról leugorva igyekeztek a bombázópar elől menekülni.

A robbanó bombák légnomással több méter távolságra hajtotta el a szovjet orosz katoná-

kat, a német repülőgépek pedig hullámokban támadva, addig folytatták a bombázást, amíg az összes vonatokat megsemmisítették.

Az egyik repülő a támadásról beszámolóva kijelentette, hogy a kisiklott vonatok, vasuti kocsik, sinek, gépkocsik és a hadianyagok romhalmaza maradt a helyszínen. Több felborult vasuti kocsik kigyulladt és robbanásokat figyeltek meg, amelyeket az elpusztult munició okozott.

A KOMINTErn SORSA DÖL MOST EL...

Bernből jelenti a Rador: Az új háborúhelyzet alakulását Svájcban mind nagyobb érdeklődéssel kísérik és remélik, hogy az Oroszország elleni háború a bolsevizmus végét jelenti.

A „Tribune de Lausanne” több más svájci újság-

Finnsország nem úri az orosz kihívást

Helsinkiből jelenti a Rador: Szerdán este a finn nemzetgyűlés titkos ülést tartott, mely csak a késő éjjeli órákban ért véget.

A hivatalos finn hírszolgálati iroda ezzel kapcsolatosan az alábbiakat közli:

A finn nemzetgyűlés szerda esti ülésén Rangell államminiszter részletesen ismertette az előállított új helyzetet és azokat a körülményeket is, melyek a dolgok idefejlődését meghatározták.

— Szerda óta Finnsország szovjet támadás tárgya, — mondotta a miniszter, — a Szovjetunió ellenséges szándékkal lép fel velünk szemben.

Az ország védelmére ezért a finn kormány azonnali hatállyal teljes katonai készséget rendelt el.

A finn nemzetgyűlés egyébként egyhangulag bizalmat szavazott a kormánynak.

RÉSEN ÁLL A FINN LÉGVÉDELLEM

Helsinkiből jelenti a Rador: A Finnsország ellen intézett szovjet támadásról szerdán este 10 óraker közleményt hoztak nyilvánosságra. A közlemény megállapítja, hogy szerdán reggel negyednyolc óraker négy szovjet repülőgép bombázta a Pyterlahti öböl kikötőjét. Kár nincs.

Később 15—20 bombát dobtak le a szovjet gépek Kotka kikötővárosra (Viborg kerületében), ahol tüzeket okoztak. A nap folyamán a szovjet repülő-

A Berliner Börsenzeitung írja:

A megkezdett nagy harc Románia belső megszilárdulását jelzi

A Rador berlini jelentése szerint a „Völkischer Beobachter” legutóbbi száma „Antonescu Mihaj miniszterelnökhelyettes” címmel cikket irt. Ebben a többi között a következőket írja:

A bolsevista birodalom elleni hadműveletek megkezdésével egyidejűleg Antonescu Ion államvezető, aki egyben a moldovai német-román csapatok főparancsnoka, a miniszterelnökségi tisztséget Antonescu Mihaj tanárra ruházta át, hogy ezzel elkerülje a surlódásokat az állam ügyeinek vezetése és az újjáépítő munka között.

Antonescu Mihaj nem testvére az államvezetőnek, — amint sokan hiszik, — de szellemisége és politikai magatartása sokban azonos a Németországgal szövetséges új Románia megalakítójának és megszervezőjének fel-fogásával.

Pályafutása nem indult politikai vonalon, mert éveken át a bucurestii egyetem nemzetközi jogi tanszékének volt tanára. Politikai szereplése az Antonescu-kormányban kezdődött, ahol mint jogi tanácsadó és igazságügyminiszter működött. Ebben a minőségben átdolgozta a nemzeti szocialista elvokra alapozott új állam összes törvényeit.

Neki tulajdonítható főleg a zsidóellenes törvényhozás, amelynek rendkívüli fontossága van ebben az ország-

ban, ahol a zsidók minden téren nagy befolyással bírtak. Ezek a törvények a nürnbergi törvényekre emlékeztetnek. A kereskedelmet és ipart megtisztították a zsidóktól, falusi és városi ingatlanukat kisajátították, a sajtóból és szabadfoglalkozásokból pedig kiküszöbölték a zsidó veszélyt.

SPANYOL ÖNKÉNTESÉK MENNEK AZ OROSZ FRONTRA

Madridból jelenti, hogy a spanyol fővárosban huszonegyezer ember újabb tüntetést rendezett Anglia és Szovjetország ellen. A zászlók alatt tüntető tömeg lelkesen éltette Hitler vezért és a Duce-t. Spanyolországban egyre növekszik azoknak az önkénteseknek a száma, akik a bolsevizmus elleni harcban való részvételre jelentkeznek. Különösen sok az önkéntes jelentkező Madridban és Barcelonában.

madás megismétlődött. Itt sok kárt okozott az orosz támadás. Reggel 8 óraker több bomba esett Pooovo körzetére, valamint Sorsly és Lovisa helyiségekre is. Egy kórház kigyulladt. A tüzet eloltották.

A határmenti hangzó kikötője ellen heves támadást intézett a szovjet légierő. Itt 20 orosz bombavetőt lelőttek.

Az orosz határmenti ütegek ágyutüzet indítottak finn terület ellen. Eddig finn terület fölött 18 szovjet repülőgépet a finn légierő, 21 gépet pedig a légvédelem lelőtt.

A KOCKA EL VAN VETVE

A finn lapok hangoztatják, hogy a német-szovjet orosz háború kitörése óta Finnsország veszélyözetbe került, ennek ellenére azonban igyekezett semlegessége megőrzésére. A Szovjet kihívó magatartása azonban arra vall, hogy Moszkva letért a Finnsországgal szemben vállalt békés kapcsolatok útjáról. A karélliaiak lapja azt írja, hogy a kocka el van vetve és védekezni kell az ellenséges támadással szemben. Karéllia népe, mely szívvel-lelélekkel a finn néphez huz, sorsdöntő napok előtt áll.

Ha Finnsország mítsem nyerne ebben a háborúban, — írják a finn lapok, — az a tény, hogy résztvett az emberiség korbácsai elleni küzdelemben, már önmagában véve is elégséges nyereség volna.

Hasonló hangnemben irt cikket a „Berliner Börsenzeitung” is. A cikk, — amelynek címe „Románia harca Besszarábiáért” — a többi között ezeket írja:

A románoknak az a feladatuk, hogy visszaszerez- zék ezt a szép és gazdag tartományt, ahol 2 millió 500 ezer román él.

Saját erejükkel szerzik vissza, anélkül, hogy annak ajándék jellege lenne.

A románoknak jól esik, hogy a német csapatokkal együtt küzdhetnek. Az a tény, hogy Antonescu tábornok lett a moldovai erők főparancsnoka, bizonyítja a személye és Románia iránt megnyilvánuló bizalmat és értékelést.

Ezzel is megerősödött a jelenlegi államforma Romániában.

Többről van most szó, mint az elveszett terület visszafoglalásáról: Új román lelkiüket megszerzését, önbizalmat és a belső helyzet megszilárdulását jelenti a harc — fejezi be cikkét a német lap.

NORVÉGIÁBÓL

a rémet csapatok svéd területen szabadon átvonulhatnak FINNSORSZÁGBA

Stockholmból jelenti az NTI: A svéd nemzetgyűlés szerdán tartott rendkívüli ülésének határozatát tegnap hozták a nyilvánosságra. A hivatalos közlemény bevezetőjében hangoztatja, hogy a német-szovjet orosz fegyveres konfliktus kitörése folytán előállt új helyzetben

Svédország mindent elkövet önállóságának és függetlenségének megőrzésére

és kívül akar maradni a konfliktuson. Mindazonáltal az előállott új helyzetben bizonyos kérdések megoldása eloldozhatatlanná válik. Így

azt a német és finn részről előterjesztett kérelmet, hogy egy Norvégiából Finnsországba küldendő csapatkülönítmény, — mely nem lehet több egy hadosztálnál, — vonaton átvutahasson Svédország területén, a svéd kormány nem tagadhatja meg.

A nemzetgyűlés hozzájárulásával a német és finn kérést a svéd kormány teljesíti is, fentartva magának a jogot Svédország önállóságának biztosítására irányuló intézkedések megtételére. (Rador).

A dohányzás örök problémája

Ez a probléma tulajdonképpen csak a dohányzóknak számára él, mert az, aki sohasem gyújtott rá egy cigarettára vagy egy szivarra, az nem igen vágyódik arra, hogy ezzel az élvezettel megismerkedjék. Viszont, aki megszokta a nikotin gyönyörűségeit, az ember legyen a talpán, ha bír olyan rendkívül erős akarattal, hogy beálljon a nemdohányzók sorába. Bizonyos ideig a legtöbb, lemondásban lévő ember megállja a dohányzás nélkül, de rendszerint újból elérkezik a kritikus pillanat, mikor ismét behódol a lappangó szenvedélynek. Gyakorlatilag tehát nagyon nehéz leszokni a nikotinnal, bár elméletileg mindenki tudja és belátja annak veszedelmes voltát.

Hogyan is állunk azzal a veszedelmes nikotinmérgezővel? Vizsgáljuk meg közelebbről ezt a kérdést. Köztudomású, hogy a dohány legmérgeesebb része a nikotin nevű alkaloid és tudjuk azt is, hogy éppen ez az alkotórész teszi a dohányzást azzá, a mi, Nikotin nélküli szivarok vagy cigaretták az igazi dohányost nem elégték ki, most akkor sem, ha a dohány többi alkotó részei éppen úgy megvannak az ilyen szivarban is, mint akár a legjobb havannában. A nikotinmentes dohány tehát az igazi füstölőnek ugyanaz, mint amit az igazi borivó számára jelentene az alkoholmentes bor. Megjegyzendő azonban, hogy az ugynevezett nikotinmentes dohány is tartalmaz valamelyes mennyiségű nikotint. Legyünk azonban igazságosak, mert a túlzásba vitt dohányzás következményeit nem szabad kizárólag a nikotin rovására írni. A méregtan különbséget tesz nikotinmérgezés és dohánymérgezés között. Ugyanis nemcsak a nikotin, hanem más anyagok is fejthetnek ki a dohányban a szervezetre rendkívül veszedelmes hatást. A dohány mérges alkotórészei kétféleképpen szoktak a szervezetet kerülni. Az égő dohány füstje az egyik mérgezőszállító, a másik pedig a szájnyal, amely az átnedvesedett dohányból mintegy kilogozza a káros hatású anyagot. Az egészségünk ellen leselkedő veszedelmek egy részét tehát elkerüljük, ha szájkából dohányzunk. A dohányfüst tartalmazza a dohány égési termékeit, mert a tűz melegében elég, szétbomlik. A füstbe a nikotinnal kívül azonban még sok más mérges anyag is kerül, mint a szén-gáz, a széndioxid, bonyolult szénvegyületek, piridinbázisok és más. Mindebből az következik, hogy a sok dohányzás nemcsak nikotinmérgezésre, hanem dohánymérgezésre is vezet. A dohány erősségének megállapítása azonban szintén nehéz. Van erre egy nagyon furcsa, a vizsgálat szempontjából komolytalan módszer. Ha ugyanis a füstöt zsebkendőnkön átfújjuk, a füst nyomán sárgásbarna folt támad. Sokan ezt nikotinnak nézik és a folt erősségéből következtetnek a szivar vagy cigarettára erősségére. A nikotin azonban csak elenyésző csekély részben található ebben a foltban, mert más anyagok is található ott még pedig nagyobb mennyiségben.

Másik sokszor hangoztatott téves nézet, hogy a cigarettázás veszedelmesebb, mint a szivarozás. A papiros és a ragasztószer elégségesből származó anyagok mérgeessége azonban elenyésző csekély a dohány mérgeességéhez képest. Ha tehát a cigarettázó nem szívja egyik cigarettát a másik után, úgy kevesebb dohányt fogyaszt, mint a szivarozó. A szakértők tudják ezt és dohánymérgezés esetében a leszoktatott kuráknál szívesen engedélyeznek a megszokott hat-nyolc szivar helyett tíz-tizenkét cigarettát egy napra. Vegyük tehát a cigarettapapírhoz fűződő „mendemondát” is. Ha elégetjük a cigarettapapírt és utána kevés hamu marad, megállapítjuk, hogy kitűnő a papiros. Tévedünk ebben az esetben, mert az ártalmasság teljesen független attól, hogy mennyi hamu maradt az elégett papir után. Nem a hamu, hanem a füst mennyisége és minősége szabja meg a papiros jóságát. Ezt bontanulmányozni azonban igen bonyolult vegyi felkészültséggel lehet csak.

Hátramarad még az utolsó kérdés, hogy dohányozzunk-e vagy sem? Ugyanigy megkérdendőnek azt is, hogy igyunk-e, együnk-e húst, vagy hódoljunk-e számunkra más kellemes szenvedélyeknek? Furcsa tréfája a természetnek, hogy legtöbbször az a káros, amiben igazi élvezetünk van. A paraj vagy az aludtej például nem csinál semmi bajt, de nem is támad tőle soha duhaj kedvünk. Káros passzióink nélkül bizony elég sivar volna az élet és ha nem megy másképpen, hódoljunk mint más szenvedélyűnknek, a dohánynak is, — de csak mértékkel.

FORUM ARAD — Telefon 20-10

A nagyfilmek színháza

Nyáron is nagyfilmeket játszik.

Városunk egyedüli jól szellőztetett kellemesen hűvös terme

G. W. PABST a legnagyobb francia

filmrendező legújabb remekműve

A SORS FOGLYAI

Micheline Presle, M. Chantal, Jarqueline Delubac, A. Lugnet

A legújabb O. N. C. és UFA-bírdók. F. 16-adások 5, 7 15 és 9 30

HOLNAPUTÁN!....

június hó 29-én, vasárnap

az 1 osztály huzása

- Vegyék át sorsjegyeiket az árusítóktól!
- Fizessék ki a postán kapott sorsjegyet!

A Loteria de Stat osztálysorsjátékán már az első osztálytól kezdjük a játékot, hogy az összes nyerési esélyeket kihasználják.

A nemzetvédelmi minisztérium üzenete:

„Mindenki teljesítse kötelességét ott, ahol van...”

Bucurestiből jelenti a Rador: Szerdán a kormány Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök vezetésével minisztertanácsot tartott, amelyen valamennyi tárca vezetője megjelent. A miniszteri értekezleten folyó ügyeket tárgyaltak.

A nemzetvédelmi minisztériumhoz naponta érkeznek kérelmek tényleges, tartalékos és nyugállományú tisztaktól, valamint altisztaktól és legénységi állománybeli személyektől. Az illetők azt kérik, hogy a minisztérium ossza be őket a hadművelési területen működő hadsereghez.

A minisztérium ezzel kapcsolatban közli, hogy ez a hazafias érzület, amely a kérelmezőket arra indítja, hogy részt akarnak venni a harcban, ahol most a román nép sorsáról határoznak, bizonyítéka a románság vitézségének és életrevalóságának, amit a múlt évi szomorú pillanatok nem tudtak eltüntetni. A helyzet azonban az, hogy a hadművelési terpen harcoló csapatok létszáma teljes és a jelenlegi beosztások megváltoztatása kedvezőtlen lenne.

Iacobici tábornok nemzetvédelmi miniszter mindenkit ker, teljesítse a kötelességét ott, ahol van,

mert ezzel a fronton levőkön segít. Ha szükség mutatkozik, mindenkit arra helyre állítanak majd, ami megilleti.

A nemzetvédelmi miniszter tegnap levelet kapott Oprean Rudolf vezérfelügyelőtől. A levél ezeket tartalmazza:

Rendkívül boldog vagyok, hogy Isten segítségével és az államvezető bölcsessége révén a román nép büszkén indulhat testvérei felszabadítására. Kérem, sziveskedjék elfogadni tizezer lei adományomat egy, a Krisztusért és a nemzetért hősi halált halt katona családjának segélyezésére.

A levélre a miniszter ezt válaszolta:

A közlekedésügyi miniszter ur utján megkaptam adományát, amelyet a mostoha idők alkotta ideiglenes határ átlépésénél elesett egyik katona családjának adott. Önként adódó és lélekből fakadó gesztusa azt bizonyítja, hogy a román nép sziklaszilárd tömböt alkot természetes határainak visszaszerzése érdekében. Ilyen nép bizalommal tekinthet a jövő elé. Kérem fogadja, legmelegebb köszönetemet.

IACOBICI IOSIF

hadtest tábornok-nemzetvédelmi miniszter

A postavezérigazgatóság közleményei:

Ellenőrzik a postai küldeményeket

Csak nyitott levelezőlapon küldhető a belföldi és külföldi magánlevelezés: román, német vagy olasz nyelven — Ajánlott levélben csak hivatalos iratokat továbbítanak

A postavezérigazgatóság közlése szerint a mai naptól június 27-től kezdve az összes postai küldeményeket ellenőrzik és felülvizsgálják. Ezentúl a posta nem fogad el egyszerű zárt magánlevelet, hanem csak nyitott levelezőlapokat, vagy belföldre mint külföldre.

Nem fogadnak el árumintákat és névjegyeket sem, úgy belföldre mint külföldre. Nem továbbítanak értékelevet, pénzeszsákot vagy kazettát és kisebb pénzes csomagokat, sem belföldre, sem külföldre.

Ajánlott levelek úgy belföldre mint külföldre feladhatók, azonban csak iratokat, vagy iratok másolatait lehet bennük küldeni anélkül, hogy magánlevelezést tartalmaznának.

Ajánlott levélben üzleti levelezést is küldhetnek ke-

reskedelmi vagy ipari vállalatok, anélkül azonban, hogy azokban magánlevelezés is lenne. Ezeket a leveleket úgy a belföldi, mint külföldi címzéssel elfogadják. Az ajánlott leveleket nyitva kell a postán bemutatni, ahol azok tartalmát felülvizsgálják és azután a postatisztviselő jelenlétében leragasztható.

A levelezést és a címet román, német vagy olasz nyelven szabad írni.

Ugy külföldre, mint belföldre elfogadnak továbbítás céljából érték nélkül bejelentett csomagokat, amelyeket azonban nyitva kell bemutatni tartalmuk felülvizsgálása céljából. Az érték nélkül bejelentett csomagok nem tartalmazhatnak magánlevelezést s még a szállítólevélre sem írható magánlevelezés. Belföldi pénzes-postautalványok feladhatók, azonban a szel-

vényre nem írható magánlevelezés. Távirati utalványok katonák részére nem adhatók fel. A külföldi posta utalványok magánlevelek részére továbbra is az eddigi rendszer szerint adhatók fel. A kártérítésre vonatkozó postatörvény rendelkezéseit bármilyen belföldi vagy külföldi postaküldeményre, fel függesztették.

A Romániai Erdélyi Református Egyház pályázatai az ifjúság számára

I. Iskolába nem járó 12—20 éves fiúk és lányok számára: 1. Hogyan szolgálhat egy ifju a gyülekezetben? (Pályadíj 400 lei.) 2. A magyarok keresztyén hitre térése. (Pályadíj 400 lei.) Forrásmunkául ajánljuk: László Dezső: Mit cselekedjem? Székely János: A keresztyén egyház történet. A dolgozat legalább két ivoldal terjedelmű legyen.

II. A középiskola I—IV. osztályba lépő fiúknak és lányoknak: 1. Pál tértit utjai. (Pályadíj 500 lei.) 2. Hun és árpádkori mondák. (Pályadíj 500 lei.) Forrásmunkák az eszhoz a Bibliából az Apostolok cselekedeteiről szóló könyv, a másodikhoz Benedek Elek és dr. Görög Ferenc történelmi tárgyú könyvei. A pályamunka terjedelme legalább három ivoldal.

III. középiskola V—VIII. osztályába lépő fiúk és lányok számára: 1. A fiu — vagy leány — bibliakörös munka története. (Pályadíj: 700 lei.) Tárgyalható általában az ifjúsági munka történet, vagy csak ennek az erdélyi református vonatkozása. Forrásmunkául felhasználhatók az Ifju Erdély számai, kiadványai, különösen az IKE-munka Alapjai című könyv. 2. Vallásos költészetünk. (Pályadíj 700 lei.) Tárgyalási anyagul elég Balassa, Arany, Ady és Reményik költészete. A terjedelem legalább öt ivoldal.

IV. Főiskolás (legalább VIII. középszályt végzett) fiúk és lányok számára: 1. Hogyan mondanám el egyszerű embernek hitünk lényegét? (Pályadíj 1000 lei.) Forrásmunkául a Biblián kívül felhasználandók hitvallásaink (Heidelbergi Káté, II-ik Helvét Hitvallás). Terjedelme legalább 6 ivoldal. 2. Hogyan használhatom a kálvinista kulturát falumban? (Pályadíj 1000 lei). Terjedelme legalább 6 ivoldal.

A pályamunkák lehetőleg gépelve, de mindenestre legalább tintával irandók, még pedig a papír egyik felére. Minden pályamunkára a szerző ráírja nevét és címét. A pályamunkák vagy közvetlenül, vagy a lelkeszi hivatal útján legkésőbb 1941. augusztus 31-ig küldendők be a Romániai Erdélyi Református Egyház Intézőbizottságához. (Comitetul Dirigent al Bisericii Ref. Aiud, Koll. Bethlen jud. Alba). A bírálóbizottságot az egyház elnöksége küldi ki. A bírálóbizottság fentartja magának azt a jogot, hogy szükség esetén a pályadíjat megosztja, esetleg nem adja ki. A pályamunkák közreadása az egyházi intézőbizottság joga.

Védekezés a bombák ellen

Hatósági rendelkezések légi riadó esetén — Külön figyelmet kell fordítani a gyermekek védelmére — Az utcai forgalom csökkentése Mindenki őrizze meg nyugalma

Pop Eugen, Timisoara főpolgármestere nyilatkozott a legvédelmi rendelkezésekről és felhívta a közönséget, hogy adott esetben feltétlenül alkalmazkodjék ezen intézkedésekhez. Ma a modern fegyverek korában a háború nemcsak a harteret érinti, hanem légi bombázás érheti a lakosságot is, főleg a városokban. A tapasztalat igazolja, hogy a légítámadás hatása annyival csökkent, amennyire a lakosság figyelembe vette a védelmi előírásokat.

A házak világításának eltompításával kapcsolatban

a lakások, hivatalok, műhelyek ablakait fekete papírral kell elföldni,

hogy egy oldalra se natoljon ki semmiféle fény sugarát. A legjelentéktelenebbnek vélt fényesség elegendő lehet, hogy éjnek idején az ellenséges repülők felismerhessék a várost és bombázzák. A teljes elsötétítéssel mindenki nemcsak a családját, hanem a szomszédjait is védi. Idejében gondoskodjék mindenki a szükséges világító eszközökről, lássa el lakását, válalattal petróleum- vagy zselblámpával arra az esetre, ha bombázás folytán zavar áll be a villanyszolgáltatásban.

Légi riadó esetén senki ne maradjon az utcán, vagy az udvaron, hanem keresse fel haladéktalanul a lakáshoz tartozó óvóhelyet, vagy a legközelebbi nyilvános óvóhelyet.

Régi házakban a pincét csak akkor használhatjuk óvóhelynek, ha a mennyezet elég erős ahhoz, hogy a romok súlyát elbírja. Ellenkező esetben előnyösebb árkokat vagy egyéni búvóhelyeket készíteni az udvaron, vagy a kertben. Új házakban, ahol a pince teteje betonból készült, csak akkor találunk megfelelő védelmet, ha a helyiségnek két kijárata van és készületben állnak a szükséges szerszámok a romok eltakarításához.

Fontos a gyújtó bombák okozta tüzet már csúrájában elfojtani.

Ezért minden padlason, vagy az arra megfelelő helyen ládat kell tartani, amelyben homok, vízzel teit vödör, balta, csakány, lapát és más, a tűz elfojtásához szükséges szerszám legyen. Riadó esetén valaki állandóan tartózkodjék a padlason és igyekezzék a lecsapódó gyújtó bombát vagy az esetleg keletkező tüzet homokkal leborítani, illetve elfojtani. Mielőtt valaki elhagyja lakását, hogy az óvóhelyet fekeresse, oltsón el minden lámpát, gyorsfűzőt, cigarettát és villanyt. Mindenféle gyúlékony anyagot, mint benzint, petróleumot, olajat, szeszt, étert, homokos ládában kell izolálni. Igyekezni kell elhárítani az esetleges vízelöntés veszedelmét is.

Le kell zárni az utcáról való vízvezetékét és lakásokban a csapokat is, nehogy a vezetékek megrongálásánál a víz elöntse a lakást, vagy a pincét.

Ezzel szemben készületben kell tartani a főzésre és ivásra szükséges vizet, jól zárható edényben és táncos a vizet előbb felföldni.

Külön figyelmet kell fordítani a gyermekek védelmére. Ha van rá mód, ugy idejében a vidékre, vagy a városzéli részre kell küldeni őket. Ha azonban a felnőttekkel együtt maradnak, arra kell figyelni, hogy lehetőleg minél kevesebbet legyenek az utcán ne távozzanak el hosszabb időre a lakástól és ne maradjanak felügyelet nélkül.

Ha riadó szól, elsőnek a gyermekek menjenek az óvóhelyre, vagy vessék magukat a földre, amikor hallani lehet a bombák zúgását.

Viselkedjenek nyugodtan az óvóhelyen és csak akkor távozzanak, ha a veszély elmúltát jelezték. Óvjuk őket attól, hogy a bombabecsapódás helyére siessenek, hogy megközelítsék a fel nem robbant lövedéket, vagy kézbevegyenek bombaszilánkokat. Le-hogy a gyermekeknek kis könyvecske vagy karton, az illető és szüleinek teljes nevével, pontos címével és születési adataival. Legjobb, ha a gyermek ezt a nyakán viseli.

Az utcai forgalmat a lehető legkisebbre kell csökkenteni.

Csak akkor menjen valaki az utcára, ha ez szükséges. Vásárlásnál nem szabad ácsorogni és csoportosulást előidézni és utközben mindenki érdeklődjék, hogy hol van a legközelebbi óvóhely. Ha járművön talál valakit a riadó jelzés, álljon meg járművével valamely kert, vagy udvar előtt és igyekezzék a legközelebbi nyilvános légvédelmi fedezékbe jutni. Ha bombázásba jut valaki, járművét szintén azonnal hagyja el és ha más fedezéket nem talál, vesse magát a földre.

Riadó idején nem szabad a felvonót használni. A lakásokból mindenki helyezze eleve biztonságba értéktárgyait az óvóhelyen, vagy esetleg pénztárcájában.

Riadó esetén kaput, ablakot be kell csukni és helyes, ha valamelyik bátrabb személy a lakás őrzetére marad. Ha a riadó nyilvános helyen, színházban, moziban, vendéglőben ér valakit, igyekezzék minél előbb az ottani, vagy a legközelebbi nyilvános óvóhelyre jutni.

Senki ne szaladjon, ne üssön lármát és mindenki óvja meg higgadságát.

Riadó idején az üzletekben megszűnik minden tevékenység, a vevők és a személyzet vonuljon az óvóhelyre, az üzletet be kell zárni, a redőnyöket le kell huzni. Felügyelet céljából valaki maradjon az üzletben, valaki pedig a padlásra menjen, az esetleges tüzet elfojtani. A kirakatokba minél kevesebb árut halmoz-zanak fel, az üzletek előtt pedig lehetőleg semmit. Garázsokban lehetőleg csak annyi gépkocsit fogadjanak el, amennyit egy nap alatt ki tudnak javítani. Csak a legszükségesebb olajat vagy üzemi anyagot lehet a garázsban vagy annak közelében tartani és azt homokládákban kell biztosítani, vagy földbe ásní. A

járműveket egymástól minél távolabb kell elhelyezni. Mindenki állandóan viselje magánál személyazonosságát iratát.

A családfő, vagy szállodai vezető készítsen pontos kimutatást azokról a személyekről, akik a lakást, vagy helyiséget lakják és írják be az illetők nevét, születési helyét és idejét, polgári állapotát és pontos lakcímét. A jegyzéket bádoglappra vagy vastag kartonra kell alkalmazni, abból az eltávozottakat törölni és ezt a jegyzéket olyan helyen kifüggeszteni, hogy ha az épület bedől, könnyen meg lehessen találni.

Legjobb azt a bejárati ajtó belsejére alkalmazni.

Telefonon csak a legszükségesebb beszélgetéseket szabad lebonyolítani. Riadó vagy bombázás idején csak a mentők, a rendőrség vagy tűzoltóság segítségül hívására szabad a telefont használni. Az illető álmások számát mindenkinek ismernie kell. Első segélynyújtásra ajánlatos, ha mindenki magánál hord kötszert (jódinturával és bórvazelinnel).

Tudnivaló végül, hogy ezen rendelkezések elleni kihágásokat hat hónaptól két évig terjedő börtönnel és ötvenzertől ötvenezer leig terjedő pénzbírsággal büntetik.

Ezek a rendelkezések, amelyek a védekezés minden módját, megadják, általános érvényűek és Timisoarán kívül más városokban is hasonló intézkedések lépnek érvénybe.

A török nemzetgyűlés egyhangulag jóváhagyta a német-török barátsági szerződést

Ankarából jelenti a Rador: Szerdán összeült a török nemzetgyűlés a német-török barátsági szerződés jóváhagyása céljából. Saradzsoğlu külügyminiszter

ismertette a nagyhorderejű diplomáciai eredmény jelentőségét és a német-török jóviszony fontosságát.

Beszédét a képviselők zajos tetszésnyilvánítása miatt többször meg kellett szakítani. A külügyminiszter beszámolója után szólásra emelkedett a külügyi bizottság elnöke és több képviselő is, akik szin-

tén melegen ünnepelték a hagyományos német-török barátságot. A szónokok külön kiemelték Törökország békepolitikáját.

A nemzetgyűlés történelmi ülésén, a diplomáciai páholyban megjelent Papen német nagykövet, Kroll követségi tanácsos, valamint az ankarai német katonai attasé is.

Ujabb ankarai jelentés közli, hogy a török nemzetgyűlésen megjelent 308 képviselő egyhangulag elfogadta és jóváhagyta a német-török barátsági szerződést.

Roosevelt megtette az első lépést a vörös barátság felé

Amerika nem alkalmazza a semlegeségi törvényt a Szovjetunióra — A segélynyújtás ügyében Washingtonban egyelőre még nem döntöttek

Newyorkból jelenti a NNT: Az United Press úgy tudja, hogy előkészületeket tettek a Szovjetunióban élő kétszáz amerikai állampolgár hazaszállítására. Washingtoni jelentés szerint Sumner Welles külügyi államtitkár közölte, hogy Roosevelt elnök nem alkalmazza a semlegeségi törvényt Szovjetországra. Amerika nem tekinti háborús övezetnek a Csendes-óceánt. Sumner Welles a továbbiakban megjegyezte, hogy a Szovjetunióknak küldendő segítség ügyében még semmiféle állásfoglalás nem történt.

Taft amerikai szenátor hevesen bírálja Roosevelt elnök ama kijelentését, melyben kiltatásba helyezte a Szovjetunió megsegítését. A kommunizmus győzelme sokkal veszélyesebb volna Amerikára, mint a tengelyhatalmak diadala, — mondotta Taft szenátor. A fasizmus nem tudna gyökeret verni az Egyesült Államokban, a bolsevizmusnak azonban megvolna erre a lehetősége, mert a demokrácia alá rejtőzik. (Rador).

Mussolini seregszemlét tartott az orosz frontra induló olasz csapatok fölött

Rómából jelentik: Mussolini olasz miniszterelnök csütörtökön reggel egy magavezetett hárommotoros repülőgépen a veronai repülőtérre érkezett. A Duce kíséretében volt Priccolo tábornok, az olasz légierő vezérkari főnöke, míg egy másik gépből Cavallero tábornok és Rintelen tábornok római német katonai attasé szállt földre. A repülőtéren a veronai tartomány prefektusa és a helyi hatóságok üdvözölték Mussolinit.

A repülőtérről a Duce és kísérete a város főterére hajtattott, ahol az összegyűlt hatalmas tömeg lelkesen éljenezte. Giovanni tábornok helyőrségparancsnok tett jelentést a birodalmi első tábornagynak egyenruhájában levő Mussolininek, aki azután katonai gépkocsiban állva elhaladt a több ki-

lóméter hosszúságban felsorakozott csapatok arcvonala előtt.

A Victor Emmanuele-térre visszatérve a Duce beszédet intézett a csapatokhoz, amelyek a közeli napokban az orosz harcvonalra indulnak. Beszédében említést tett azokról a súlyos veszteségekről, amelyeket az oroszok a németek részéről már eddig elszenvedtek. Végeztül Mussolini annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy

az olasz katonák vitézül harcolnak majd, hiszen az olasz katonai tradíciókhoz.

Mussolini beszéde után a katonák elvonultak a diszpáholy előtt, ahol a Duce több veronai háborús rokkant társaságában helyet foglalt.

Az „Admiral Scheer“ 152.000 tonna ellenséges hajóteret pusztított el

A német véderő főparancsnoksága közli, hogy keleten tegnap is tervszerűen folytát a szárazföldi és légi hadműveletek. A Szovjetországgal elleni harcban a német haditengerészet egységei is beavakoztak. Sikeresen folyának a harcok Anglia ellen is. A német tengeraltjárók nyolc hajót süllyesztettek el 48.000 tonna úrtartalommal.

Az Admiral Scheer nevű nehéz cirkáló Krancke kapitány parancsnoksága alatt az Atlanti-óceán északi és déli részén folytatott sikeres vállalkozások után visszatért egy német támaszpontra. A né-

met nehéz cirkáló összesen 152.000 tonna hajóteret süllyesztett el. Egyik vállalkozása alkalmával egy egész hajókaravánt a tenger fenekére küldött. A Pinguin segéd cirkáló, amely az ellenséges kereskedelem megzavarása érdekében ellenséges vizeken működött, az Indiai óceánon a Cornwall nevű angol nehéz cirkálóval folytatott harc során elsüllyedt.

Június 15-től június 25-ig összesen 136 angol repülőgépet lőttek le. Ugyanakkor a németek vesztesége harmincöt gép volt.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timișoara, I. Brătianu-ter 3.
Telefon: 28—10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8, Telefon 17—11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt havonta 80.—
lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre
900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyed-
évre 12.— pengő, félévre 24.— pengő és egész évre
48.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

— **A SZIRÉNÁKAT CSAK KATONAI HATÓ-
SÁG MEGBIZOTTAI HOZHATJÁK MŰKÖDÉSBE.**
Bucurestből jelent a Rador: A szirénák azt a célt
szolgálik, hogy a lakosságot a közeledő légi veszélyre
figyelmeztessék és ugyanakkor a légvédelmi szerve-
zetet is készségszerűen helyezik. A szirénákat ezért
csak a katonai hatóság megbizottai hozhatják műkö-
désbe. Ha ezeket a szirénákat idegen személy
szolgáltatja, hogy ezzel riadókészségszerűen helyezze az
ország védelmét ellátó csapatokat, ezt a törvény
alapján halálal büntetik.

— Mindenki tartsa magánál katonai okmányát.
A timișoarai rendőrség minden városrészben raziát
foganatosított, amely alkalommal minden hadköteles
férfi katonai helyzetét felülvizsgálták, akiknél nem
volt katonai irat, azokat a rendőrségre bekísérték.
Mivel hasonló raziákat többször fognak tartani, aján-
latos, hogy mindenki a katonai iratait magánál tartsa.

— **Halállal büntetik a táviró és telefonvezetők
elválgását.** A Rador Bucurestii jelentése szerint a tá-
viró és telefonvezetők elválgását háború esetén, mi-
vel ez a hadsereg hadműveleteit megzavarhatja, sa-
lyos büntettnék minősítik és halállal büntetik.

Banca de Credit Roman S. A.,

Sucursala Arad, átköltözött
a Bul. Reg. Maria 22 sz. alól
a Bul. Reg. Maria 13. sz. alá.

— A munkakamara nem illetékes a milliós hono-
rarium elbírására. Porumb Nestor dr. timișoarai
ügyvéd nyolc milliós honorarium követeléssel lépett
fel az Első Timișoarai Takarékpénztár ellen. Az ügyet
a munkabíróság áttette a törvényszékhez, amely azon-
ban az iratokat az illetékesség megállapítására vissza-
küldte a munkabírósághoz. Ez a bíróság most kimon-
dotta, hogy nem tartja magát illetékesnek az ügy
tárgyalására.

— Számos timișoarai céget a cégjegyzékből való
törlés fenyegeti. A timișoarai kereskedelmi kamara
mellett működő céghivatal számos timișoarai céget
felszólított, hogy sürgősen rendezzék cégük helyzetét,
mert ellenkező esetben törlik azokat a cégjegyzékből.
A felszólított cégeknek igazolni kell, hogy ki a cég-
tulajdonos, milyen nemzetiségű és román állampol-
gár-e. Ellenkívül a cég pontos címét is közölni kell a
hivatalnak.

— **Egyházközségi adó.** Az arad-ségai római ka-
tolicus egyházközség elkészült a folyó, 1941 évi Bu-
jac területére szóló adókövetéssel. A kivétel és hó
29-ig d. u. 5—7 óra között a ségai napközi otthon
irodájában (ségai templom mellett) közszemlére
van kitéve, amely idő alatt és helyen az esetleges
felelősségek beadhatók. Elnökség.

— **Adomány.** A Dr. Kakuk csecsemőgondozó és
napköziotthon javára Tivósi Jenő 2000 leit adományoz-
ott a Magyar Házban.

— **Cripps az angol koronatanács tagja.** Amszter-
damból jelent az NTL: Az angol rádió bejelentette,
hogy Sir Stafford Cripps moszkvai angol nagykövetet
az angol koronatanács tagjává kinevezték. (Rador).

— **Amerika hadiszákmányának tekint minden ide-
gen repülőgépet.** Washingtonból jelent az NTL, hogy
Roosevelt elnök törvényt írt alá, amelynek értelmé-
ben minden elfogott repülőgépet hadiszákmányának
tekintenek. A haditengerészeti minisztériumban ezzel
kapcsolatban leszögezték, hogy az intézkedés azokra
az idegen vagy semleges repülőgépekre vonatkozik,
amelyek nem tartják tiszteletben Amerika semleges-
ségét.

— **Szélhámós cigányokat ítélte el Aradon.**
Stanciu Trifu, Granciu Ștefan Carpat Ștefan gataiai ci-
gányok néhány hónappal ezelőtt több san-nicolau-
mici gazdát csaptak be azzal, hogy menekültek részé-
re gyűjtene. A csendőrség elfogta a szélhámósokat,
akik bíróság elé kerültek. Az aradi törvényszék Stan-
ciut Trifut és Granciu Ștefan két-két hónapi fog-
házra, Căva Ștefan pedig három hónapi fogházra
ítélte.

— **A szófiai román katonai attasé bucsukihal-
gatáson Boris királlyal.** Szófiából jelentik, hogy
Boris király bucsukihalgatáson fogadta Budis ka-
pitányt, a szófiai román követség katonai attaséját.
A távozó attasé egyuttal bemutatta az uralkodónak
utódát, Plesoiann őrnagyot.

— **Katonai megbeszélések Tokióban.** Tokióból
jelent az NTL: Beható tanácskozást folytatott a ja-
pán kormány az illetékes katonai tényezőkkel. A ta-
nácskozások az új európai eseményekkel állanak
összefüggésben. A tanácskozások végeztével Mat-
suo ka külügyminiszter jelentést tett a császárnak a
külpolitikai helyzetről.

— **Megalakult az új horvát kormány.** Zágrábról
jelent az NTL, hogy a horvát hivatalos lap közölte a
kormány végleges összetételéről intézkedő törvény-
rendeletet. Eddig ugyanis a kormányzat ideiglenes
jellege volt. A törvényrendelet szerint a kormány
miniszterelnökből, ennek helyetteséből és tizenkét
miniszterből áll. A kormány mellett törvényhozó ta-
nács működik. Ennek vezetője miniszteri rangot
viselt.

— **Lelőtték az egyiptomi vezérkari főnököt.**
Athénből jelent az NTL, hogy a görög fővárosba hi-
rek érkeztek Kairóból, amelyek szerint Mezri pasát,
akit az angolok letartóztattak, szökést kísérelt meg.
Menekülés közben azonban lelőtték.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr.
Füldes-féle Solvo-pirula.** Székrekedés, bélrenyheség, rossz
emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdal-
máknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei.
Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában
kapható.

— **Angol-amerikai-kínai katonai megállapodás.**
Tokióból jelentik: A Komiuri Shimun című japán lap
beszámol arról, hogy Sir Archibald Kerr kínai angol
nagykövet egy nyilatkozatában bejelentette, hogy
Anglia, Amerika és Kína között megállapodás jött
létre. Ennek értelmében Csendes-óceáni fegyveres
összetűzés esetén az amerikai hajóhad azonnal segít-
se a siet Kínának. A japán kormány, — fejeződik
be a lap cikke —, ezzel kapcsolatban megtette a
szükséges ellenintézkedéseket. (Rador)

— **A moszkvai bolgár követség átvette a német
érdekképviseletet.** Berlimből jelentik: A külügy-
minisztériumban az újságírók által feltett kérdésre
válaszolva kijelentették, hogy a moszkvai német
nagykövetség tagjai vagy a lakosztályaikban, vagy
pedig a nagykövetség irodájában tartózkodnak. Bul-
gáriával kapcsolatban, amelyet megbíztak a szovjet-
országországi német érdekek védelmével kijelentették,
hogy a moszkvai bolgár követség át is vette ezt a
megbízást. Nem tudják, hogy valamely más állam
hajlandónak nyilatkozott-e már átvenni a németor-
szági szovjetorosz érdekek védelmét.

Holnapután huzás! Vásároljon még ma egy szerencsés Goldschmidt-sorjegyet! (Arad, Colectura MERCUR)

— **Haragos családok, ha találkoznak...** Ploes-
tiből jelentik, hogy Vlădeni községben véres verke-
dés volt a Tita és Ardelean családok férfiai között. A
két család ellenséges viszonyban volt és amikor a
családok férfitagjai a község egyik vendéglőjében ta-
lálkoztak, verekedés támadt közöttük. Ennek során
Arsene Ioan revolvert rántott és lövöldözni kezdett.
Tita Constantint két golyó eltalálta és nyomban meg
ölte, míg Tita Ioan súlyosan megsebesült. A gyilkost
a csendőrség elfogta.

CORSO (ARAD)

Telefon 23-64

Egyedüli mozi Aradon, nyitott tetővel

Előadások 3, 5, 7:30 és 9 óra 30 perckor

Aki mulatni, kacagni, vigadni, örülni akar, nézze meg a leg-
szellemesebb, legmulatságosabb, legvigabb német filmvígjátékot

Bolond a világ

Paul Hörbiger
Theo Lingner
Hilde Krüger

UFA-híradó

UFA-híradó

**H A Z A K
FÖLDEK
SZÖLÖK
MALMOK
TELKEK**

**ELADASA
VÉTELE
CSERÉJE**

minden árfokozatban
Hatschek ügynökség
Arad, Bul. Carol 17 (járt 46) Tel. 16-65

A barlanglakó ember

egészségi állapotáról számol be egy francia orvos, aki azt igyekszik igazolni, hogy a civilizáció tette degeneráltt és betegségre hajlamossá az embert. A cikk többek között ezeket mondja: A barlanglakó embernek más ellenségei voltak, mint a „régijó időköt” visszaszűrő, gyomorsav-túltengéses, altatóval élő mai kor emberének. Akkoriban sem volt ugyan nyugodt éjszakája rövidhomluku őstinknek, ezt azonban az őstermészetben élő fenevadak húséhsége, éjjeli vadász-szenvedélye okozta. Halála előidézésében is gyakrabban szerepelt valamelyik ragadozóval vívott sikertelen harca, az erősebb ellenség jól irányított kőbalta ütése, mint a mult században felfedezett baktériumok, amelyekről még Pasteur kortársai sem tudták elhinni, hogy pár nap alatt meg tudja ölni a legerősebb állatot is. Az ősembernek valószínűleg nem sok bajt okoztak a baktériumok. Évezredekkel később az ember legyőzte az állatvilágot, de ezekben az időkben a vadállatok helyett borzalmas járványok kezdtek az emberiséget pusztítani. Pestis, vérhas, bélpokosság, kolera, tüdőbaj, himlő. Ma pedig az emberiség degenerálódik, még ha le is győzte a járványokat. Elnebakok és idegbajok emelkedést mutatnak. Jobb tehát a barlangokban, — állapítja meg a francia orvos. Reméljük azonban, hogyha a tudomány e századok során végzett már annyi betegséggel, elbb-utóbb ura lesz a mai betegségeknek is, amelyek talán nem is annyira a civilizáció következményei, mint inkább ama ténynek, hogy lelki életünk van példátlanul nagy változásban.

— **A katonai szolgálatra behívottak perének tárgyalását elhalasztják.** Bucarestből jelentik: Közölték a bíróságokkal, hogy tekintettel a háborus állapotra és a hadsereg mozgósítására, hivatalból halasztják el a behívottak perét. A katonai szolgálatra való behívást bármilyen irattal igazolni lehet és ha a pereskedők egyike nem jelenik meg a tárgyaláson, akkor ennek feltétele elönnére szolgál. Ha ellenben igazolják, hogy a meg nem jelent fél nem teljesít katonai szolgálatot, akkor meg lehet tartani a tárgyalást. Ez vonatkozik ugy a pereskedő felekre, mint azok jogi képviselőire.

— **Az aradmegyei prefektus felhívása.** Mihailescu Vasile ezredes, aradmegyei prefektus felhívással fordult a lakossághoz, amelyben hangsúlyozza, hogy a háborúból az itthonmaradt lakosoknak is ki kell vennie részét és pedig olyan formában, hogy jelentse be az eddig még be nem jelentett gabonakészleteket, annál is inkább, mert a bejelentési határidőt a kormány június 30-ig meghosszabbította. A polkarság jelentse be felesleges buza, kukorica stb. készletét. A prefektus felhívja a lakosságot arra is, hogy őrizze meg nyugalmát maradjon fegyelmezett és tartsa fenn a rendet.

— **Az olasz flotta eredményei a háborúban.** Olaszország sajtója ismerteti az olasz tengerészet eddigi háborús eredményeit. Az Atlanti Óceánon két ciszternahajót, két tankhajót, huszonnégy gőzöst, két torpedóúzózt és három cirkálót semmisített meg az olasz flotta. A Földközi tengeren huszonhat cirkálót, három tankhajót, harmincegy buvárhajót, huszonhat torpedóúzózt, huszonkilenc gőzöst, két ciszterna és két őrségahajót pusztítottak el. A légierők viszont tizennyolc cirkálót, hetvenhárom gőzöst, tizenhárom torpedóúzózt és három buvárhajót tettek tönkre a háború kitörésétől kezdve.

— **Buzát árult — megbüntették.** Bakos Sándor Chisineu-Cris községbeli gazda egy mázsa buzát 2050 leiert adott el és ezért bíróság elé került. Az ügyt most tárgyalta az aradi törvényszék és a törvényt be nem tartó gazdát egy hónapi munkáborba utalták.

— **A dühöngő sas.** Nem mindennapi kalandban volt része a legutóbb egy portugál pilótának. Nyitott gépével a Luando-öböl felett repült, amikor hirtelen egy hatalmas sas csapott le és csőrével tépdésni kezdte a rettenetesen meglepődött repülő arcát és fejét. Csak heves viaskodás után szabadult meg a pilóta a dühöngő sástól.

— **Fogházbüntetés az elűtötési rendelet benem tartása miatt.** Bucarestből jelentik, hogy a katonai bíróság három hónapi fogházbüntetéssel sújtotta Chiron Gheorghe banktisztviselőt és Liebermann Eugen magántisztviselőt, mert nem tartották be a lakások elűtötésére vonatkozó hatósági rendelkezéseket. Június 26-án a katonai bíróság újabb tíz olyan vádlott felett ítélkezik, akik lakásaikat nem sűtítették el.

A nyári kacsák ideje

A félelmetes tengeri szörnyeteg ötven méter hosszú karjaival a vizek mélyébe rántja le a hajókat

Itt a nyár, amelyet uborkaszazonnak nevezett el egy boldogabb, csendesebb kor embere. Eljött az az időszak, mikor régeant a napilapok szerkesztőségének ajtaja vendégváráon kitarult és azon meghitt otthonossággal topogott be a nyári kacsák jólismert hada. Mentek-mendegétek, nem kellett őket irányítani, tudták jól a megszokott helyüket és csakhamar letelepedtek a hirrovatban. Rendszerint elsőnek érkezett a jó öreg adriai cápa, amely a fürdőzőket riasztotta, azután befutottak a többi mende-mondás események, a kétfejtű borjú, a hatlábu tehén és egyéb furcsaságok, amelyek leginkább az állati életből valók voltak. A hiranyag nélküli sajtó számára azonban a legkedveltebb vadászterület volt a tenger, amelynek sem óriási tükre, sem határtalan mélysége nem ellenőrizhető.

Ennek a boldog, önfellett nyári ujságírásnak egyik legutolsó képviselője volt a skóciai partok közelében ólálkodó lochnesi szörnyeteg. Időnként mint egy torony emelkedett ki a vízből, ujjabb és ujjabb szerkesztőségek felé kímlelve lángoló szemeivel. Csakhamar meg is akadtak rajta az ujságírók, toluokra vették és rövidesen az egész világsajtó becézett kedvence lett a délceg szörnyeteg. Később annyira megkedvelte az olvasóközönség, hogy éveken át a nyári rovat állandó szereplője lett és fényképpel ábrázolták küllemét sörényes fejétől a farkáig. Azonban semilyen dicsőség sem állandó. Jött a háború és megjelentek a tengeren torpedók és egyéb, sokkal félelmetesebb szörnyetek. Így bizony az érdeklődés hátterébe szorult a szegény lochnesi. Tavaly még néhány ujság megpróbálta felléptetni, de a kísérlet csakhamar csufos kudarcba fulladt, a levitézlett szörnyetegnek nem volt többé vonzereje.

Idén már végleg tárgyaltalan lett az árva tengeri kigyó és teljesen kiszorult a sajtóból. Ellenben felmerült most egy hír valamelyik délamerikai ujságban, amely a Krákról, az óriási polipról mond el igen hátborzongatónak szánt történetet. Az ujságok és a közönség azonban adósak maradtak a megfelelő borzongással, pedig nagyon szépen volt megírva, hogyan huzott le a polip a mélységbe huszonöt méteres karjaival egy kisebb hajót. Nagyon is érthető, hogy ez a történet lecsuszott. Ma igazán tárgyalatnak a kisebb hajók szerencsétlenségéről szóló ben trovatok, mikor

minden legendái homályból kivetkőzve, tényiege pillanatok alatt pusztulnak el a legóriásabb csatahajók. Idén tehát nem lesznek mende-mondák, ahol vígan legelésznek a szép kövér nyári kacsák. Nincsen témahiány, minden sornyi helyet tiszser is meg lehet tölteni komoly anyaggal, komoly eseményekkel.

De vessük fel a kérdést, lehetséges-e egyáltalában a tengeri kigyó létezése? Erre vonatkozólag példátlanul tájékozott forrásmunka áll rendelkezésre. Oudemans nevű holland tudós, néhány évvel ezelőtt hatszáz oldalas könyvet írt a tengeri kigyóról és végeredményében arra a megállapításra jutott, hogy mindaz, amit eddig az emberek észlelni, látni véltek az beteges képzelődés, agytrém. Óriási tengeri kigyót még sohasem lőttek, sohasem fogtak, annak semmiféle porcikája nem került soha tudományos vizsgálat alá. Alattannal foglalkozó igazi szakember nem is látta ezt a kigyót, pedig éppen elég kutató bolyongott a tengereken. Az ötven-száz méteres óriási tengeri kigyó tehát nem létezik. Egyetlen kigyófajta él a tengerben, az angolna és az legfeljebb egy méter hosszúságot ér el, ha nagyon megnő.

Vegyük továbbá szemügyre az óriási polipot, amely Krák néven meg egy Hugo Victor képzeletét is izgatta. Vannak még ma is sokan, akik azt hiszik, hogy az óceánok vizében él egy óriási, nyolckaru kocsonyás testű, merev szemű szörnyeteg, amelynek karjai ötven méternyi hosszúságot is elérnek. Makacsul tartja magát az a hit, hogy a Krák hatalmas karjaival egész hajókat képes átnyalábolni, lerántani a mélybe, vagy legalább is a fedélzetről rántja le az embereket és úgy falja fel őket. A régi népek még cirbált babonákat költöttek róla, így azt, hogy mikor a tenger felszínére száll, hosszú-hosszu ideig így marad, hátát bokrok, fák nővik be, az emberek szigetnek tartják és kikötnek rajta. Mindezen naiv elképzelésekkel szemben megállapítható azonban, hogy a polip valóságos formájában is elég rémisztő és annyira rettenetes, hogy méltán nevezhető szörnyetegnek. Valamelyik kaliforniai muzeumban őrzik is az eddig talált legnagyobb polip maradványait. Karjai tizenöt méter hosszúak, de azért mégsem képes egy hajót veszélyeztetni, amint azt az a délamerikai ujság boldog időkre emlékeztető nyári rovatában közli.

(F.)

— **Spanyol tisztelbeli konzul Sibiuban.** Boer István sibiui tisztelbeli spanyol konzullá nevezték ki. Hatásköre Erdélyre és a Bánátra terejd ki.

— **Gazdasági szabotázs miatt fogházra ítélt hentesmester.** A gazdasági szabotázs leküzdésére alakított különleges bíróság Bucarestben a következő ítéletet hozta: Három évi fogházzal büntette Ponta Daniel hentesmestert, mert bár légszerekényében hatvan kilogramm marhahús volt, mégis megtagadta annak eladását a vevőnek. Egy-egy hónapra munkáborba utalták Mateescu Gheorghe fűszerkereskedőt, mert a vajjal spekulált. Bogos Elenát, mert a megengedettnél nagyobb hasznót számított és Zarea Agapian fűszerkereskedőt, mert túllépte a maximális árakat.

— **Timisoarai anyakönyvi hírek.** Születt: Kudlimai József vaskereskedőseged fia János. Házasságot kötöttek: Steiner László magántisztviselő és Hajdu Alojzia. Meghaltak: Temmer Jakab 76 éves kereskedő, II. kerület, Petru Rars utca 2; Pálffy András 73 éves nyugdíjas, V. kerület, Napoleon utca 15; Hausmann János 70 éves nyugdíjas, IV. kerület, V. Lupu utca 2; Gombos Miklós 47 éves kádár, a kórházban; Muntean Aodet 21 éves munkás, a járványkórházban; Romosa Gheorghe egy éves, a gyermekmenhelyen, özvegy Micalacean Ioanné Huzur Mária. 65 éves a kórházban; Watrel Nestor, 78 éves, az agok házában.

— **Aradi anyakönyvi hírek.** Születtek: Codreanu Mária, Mátyás Anna és Riminicean Magdolna. Házasságot kötöttek: Barna Péter és Paițas Sofia, Krau ser Sándor és Jancia Etelea, Ham József és Hantiu Elena. Meghalt: Schimonek Lipót.

— **Ügyeletes gyógyszerterek.** Pénteken, június 27-én Timisoarán a következő gyógyszerterek tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Salvador gyógyszerter, Gyárvárosban a Kigyó gyógyszerter, Erzsébetvárosban a Merkler gyógyszerter, Józsefvárosban a Csillag gyógyszerter. Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszerter. — Aradon az ügyeletes gyógyszerterek a következők: Danciu (a nagykórházzal szemben), Vojtek (Regina Maria-ut és Moise Nicoara-utca sarok), Berger (Saguna-ut és General Coanda-utca sarok) és Bernáth (az állomásal szemben.)

— **Felkaszította magát az utcán.** Timisoarán, a Tudor Vladimirescu soron az egyik fára felakaszítva ismeretlen férfit találtak. Értesítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy a halott Vurag Árpád, 42 éves sofförrel azonos, aki Timisoarán legutóbb a Carmen Sylva ut 12 szám alatt lakott s akinek Aradon kiállított katonai könyve volt. Zsebében személyazonossági irattal kívül 67 lelt találtak. Az öngyilkosság körülményeinek kiderítésére megindult a nyomozás.

— **Negyvenegy millió lakosa van Braziliának.** A legutóbb megtartott brazilai népszámlálás első eredményeit most hozták nyilvánosságra. Eszerint Braziliának jelenleg 41 millió lakosa van. Fővárosában, Rio de Janeiroban egymillió nyolcszáz ezer ember él. A Braziliát alkotó államok közül a legnagyobb São Paulo, amelynek hétmillió lakosa van.

— **Fővárosi tisztviselő öngyilkossága.** Bucaresti jelentés szerint Slavescu Petru tisztviselő a lakásán revolverrel mellbelőtte magát és meghalt. Holttestét felesége találta meg, aki nyomban értesítette a hatóságokat. A vizsgálat megállapítása szerint a tisztviselő családi okok miatt lett öngyilkos.

Muzi

MOZIK MŰSORA:

Timisoarán pénteken, június 27-én a mozik műsora a következő: **Apolló:** Az én lányom nem olyan. **Capitol:** Gyilkosság vagy öngyilkosság. **Thalia:** Kora Terry. **Corso:** Buffalo Bill I. és II. rész.

Aradon a mozik műsora a következő: **Corso:** Bolond a világ (német film). **Forum:** A sors foglyai (francia film).

Szerkesztői üzenetek

V. I. Aiud. Írásait máskor is szívesen elolvassuk és megbíráljuk. Beküldött versei még gyengék. Olvasson és tanuljon sokat. Üdv.

G. G. Peica. Az egyik megüti a mértéket, de közlése nem időszerű. A másik kevésbé sikerült. Jobbakat várunk. Üdv.

SPORTESÉMÉNYEK

Lelkes felhívás a sportoló ifjúsághoz

Bucurestiből jelentik, hogy Medeleanu ezredes sportolókhöz lelkes felhívást intézett. Ebbenn közli, hogy a román igazság és becsület háborúja folyamatban van. Ma inkább, mint bármikor, a hazának testnedzést és lélekben hajlíthatatlan, kemény ifjakra

van szüksége. A sporttevékenység biztosítja a test és lélek egészségét és ezért folytatni kell azt. Felhívja a sportolókat, szabad idejükben acélosodjanak, hogy a harcban a legbátrabbak, a munkánál pedig a legszorgalmasabbak legyenek.

Figyelmet a legjobb olasz labdarúgók felett

Az idények végeztével szokásos a különböző portágakban ranglistákat összeállítani a mutatott teljesítmények alapján. Egy olasz képes hetilap, az *Il Calcio Illustrato* most összeállította és közölte a legjobb olasz labdarúgók ranglistáját, mit itt közlünk:

Kapusok: Lanfranco (Atalanta), Griffanti (Fiorentina), Fregosi (Novara), Ferrari P. (Bologna), Oliveri (Torino), Bodolra (Juventus).

Jobbhátvédek: Marchi (Genova), Foni (Juventus), Ciancamerla (Atalanta), Faotto (Napoli), Macentini (Torino).

Baljátvédek: Rava (Juventus), Ricci (Bologna), Ferrini (Torino), Sardelli (Genova), Piccardi (Fiorentina), Monza (Lazio).

Jobbfedezetek: Locatelli (Ambrosiana), Antoni (Milano), Depetrini (Juventus), Bovoli (Atalanta), Genta (Genova), Milano (Napoli).

Középfedezetek: Olmi (Ambrosiana), Gallea (Torino), Andreolo (Bologna), Pozzo (Atalanta), Rancilio (Triestina), Donati (Roma).

Balfedezetek: Marchese (Bologna), Campatelli (Ambrosiana), Poggi II. (Fiorentina), Baldi III. (Torino), Perazzolo (Genova), Bonomi (Roma).

Jobbzsélsők: Biavatti (Bologna), Mascheroni (Torino), Menti II. (Fiorentina), Pasinati (Novara), Frossi (Ambrosiana), Busani (Napoli).

Jobbzsélsőkötők: Cominelli (Atalanta), Sansone

(Bologna), Valcoreggi (Fiorentina), Loick (Venezia), Demaria (Ambrosiana), Borel II. (Juventus).

Középszélsők: Piola (Lazio), Puricelli (Bologna), Amadei (Roma), Di Benedetti (Fiorentina), Boffi (Milano), Gergoli (Triestina).

Balzsélsőkötők: Trevisan (Triestina), Coscia (Roma), Candiani (Ambrosiana), Baldini (Fiorentina), Quario (Napoli), Petron (Torino).

Balzsélsők: Reguzzoni (Bologna), Ferraris (Ambrosiana), Panto (Roma), Rosellini (Napoli), Capri (Torino), Barberis (Novara).

Különböző posztok: Romagnoli (Lazio), Bertoni (Genova), Capello IV. (Milano), Capocasale (Triestina), Tosolini (Triestina), Fusco (Bari).

Az olasz lap szerint tehát

a legjobb olasz labdarúgó csapat így festene: Lanfranco (Atalanta)—Marchi (Genova), Rava (Juventus)—Locatelli (Ambrosiana), Olmi (Ambrosiana), Marchese (Bologna)—Biavatti (Bologna), Cominelli (Atalanta), Piola (Lazio), Trevisan (Triestina), Reguzzoni (Bologna). Meglátjuk a legközelebbi olasz válogatott mérkőzésén, mennyiben fedj a lap véleményét majd az akkori összeállítás.

A felsoroltak között sok az ismert név, de többekről még alig hallottunk. Az bizonyos, hogy a ma még ismeretlen sok név közül rövid idő múlva már többen az ismertek közé kerülnek, hiszen leginkább tehetséges fiatalokról van szó, akik majd felváltják a kiöregedő „csillagokat.”

A felsoroltak között sok az ismert név, de többekről még alig hallottunk. Az bizonyos, hogy a ma még ismeretlen sok név közül rövid idő múlva már többen az ismertek közé kerülnek, hiszen leginkább tehetséges fiatalokról van szó, akik majd felváltják a kiöregedő „csillagokat.”

KÜLFÖLD

A Liguria nyerte az olasz B-liga bajnokságot és így visszatér az olasz NB első osztályába.

A NAC odahaza 3:0 (2:0) arányban legyőzte az Ujpest csapatát. Az újdonsült magyar NB csapat biztos győzelme az NB második helyezette felett nagy feltűnést keltett.

A francia labdarúgó bajnokságot az Al. Marseille csapata nyerte 24 ponttal, de jobb gólaránnyal az ugyancsak 24 pontos Toulouse csapata előtt. 3. az FC Sete 18 p., 4. AS Carmes 18 p., 5. GC Nice 16 p., 6. AL Nimes 16 p., 7. SO Montpellier 12 p., 8. Al. Aléss 9 p., 9. St. Etienne 7 p. A bajnokság szintje minden tekintetben a közepes alatt maradt.

Marco Cappelli, az olasz tornaszövetség alelnöke, a nemzetközi tornaszövetség újjászervezés és új tisztikar választása céljából Milánóba meghívta az érdeklő országok vezetőit.

szállításokban is visszaesés mutatkozik, egyrészt a mind súlyosabban érezhető hajótérhiány következtében, másrészt pedig azért, mivel

az amerikai lehetőségek nem korlátlanok. 1940-ben az amerikai vas- és acéltermelés 64.55 millió tonnára rugott. Elméletileg ma az amerikai termelés kapacitását 84—89 millió tonnára lehet becsülni. Ezeknek a lehetőségeknek száz százalékos kihasználása azonban csak rövid időre lehetséges. Az üzemek tulságos igénybevétele következtében a visszaesés már be is következett.

Az angol kilátások megbecsülésében az a legmértékadóbb szempont, hogy az amerikai acéltermelés csak nagyon kis százalékban állhat az angol hadiipar ellátásának szolgálatában. Az Egyesült Államok normális magánüzemének a folyó évre az amerikai magánipar nem kevesebb mint 67, sőt a kormány 74 millió tonnára becsüli. Korlátozások természetesen lehetségesek, azonban kétségtelenül nem olyan mértékben, mint a hadviselő államokban. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy magának

az amerikai hadiiparnak is nagy mennyiségre van szüksége

és hogy a vállalt kiviteli kötelezettségek túlnyomórészt ugyancsak ki kell égiteni. Így például, amennyiben az USA nem akarja Délamerikában megszerzett kereskedelempolitikai pozícióit feladni, feltétlenül gondoskodnia kell ezeknek az országoknak ellátásáról, sőt a különböző angol szállítási kötelezettségek egy részét is vállalnia kell.

Ezek a szempontok magyarázzák, hogy Anglia nem sajnálta a pénzt, Amerika a múlt évben

termelésének csupán 9 százalékát tudta

Angliának eladni.

Ha figyelmen kívül is hagyjuk, hogy ennek a mennyiségnek tekintélyes hányada sohasem érte el Angliát, kétségtelen, hogy ez a 9 százalék távolról sem lehet elegendő arra, hogy az angol acéliparnak a német iparral szemben fennálló hátrányát kielégítse, különösen pedig most nem, amikor az angol kereskedelmi hajóhadat és haditengerészetet ért veszteségek az acélszükségletet rendkívül felfokozták.

Argentínaiban kukoricával fűtik a vasúti mozdonyokat. Az argentinai vasut igazgatósága elhatározta, hogy vasúttársaságoknak a csöves kukoricát ajánlja fűtőanyag gyanánt. Az előzetes kísérletek után ugyanis megállapítást nyert, hogy a hatvan százalék szénből és negyven százalék kukoricából álló üzemanyagkeverék kitűnően megfelel és olcsó. A vasut igazgatóság egyelőre nem rendelheti el kötelezően, hogy a mozdonyokat kukoricával fűtsék, mert az erre vonatkozó törvénytervezet, bár hónapok óta a kongresszus előtt fekszik, nem került még tárgyalás alá.

Piaci árak Aradon. Zöldségszék: Hagyma drb. egy lei, saláta két drb. 3. zöldbab kgr. 30, uborka drb. 8—10, zöld borsó literje 28—30, csipős paprika drb. 1, töltési való zöldpaprika drb. 4—5, burgonya kgr. 8, kelkáposzta drb. 10, káposzta drb. 10—12, karfiol 14—15, sör-retek drb. 3—4, paracicsom drb. 10—15. Tejtermékek: tej 13, vaj 220, tejföl literje 80, tojás drb. 5.20; Gyümölcszék: Erdei eper literje 45, cseresznye kgr. 70, málna kgr. 80, kajszin kgr. 120, meggy kgr. 40—50. Baromfiárak: Fialat liba párja 350—400, fiatal kacsza párja 250—300, csirke párja 120—200.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Szabadforgalmu (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195, svájci frank 43.55—45.26. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.02, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, lira 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.37. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 756.77—786.67, egyiptomi font 776.15—806.71, palesztinai font 759.62—789.55.

Határidő napló

JUNIUS 30:

Lakbérszerződések illetékesítésének határideje. Nikkel 1 és 2 leles váltópénzek forgalmi értéke lejár.

Szabadfoglalkozásuk és iparosok, akik 1940-ben három hónapnál hosszabb ideig voltak katonai összpontosításban, eddig a napig kérhetik az illető időre adójuk elengedését.

Az 1889—1910 közötti belföldi kibocsátású és külföldi leiben fizetendő állami köcsönkötvények „Renta unificata 1941”-re történő becserélési bejelentésének utolsó napja.

Az állam tulajdonába átment gabona és liszt-készletek bejelentése.

A forgalmi dő fizetésére kötelezett cégek eddig a napig tartoznak benyújtani a közvetett adók igazgatóságánál az úgynevezett műszaki jegyzékeket (társa technical).

Sport hírek mindenfelől

BELFÖLD

A Rapid—Unirea Tricolor Román-Kupa döntőt vasárnap tartják ünnepélyes keretek között a fővárosi ANEF stadionban, ha — a hatóságok engedélyét sikerül megszerezni. Előmérkőzésnek a Timisoara—Bucuresti ifjúsági válogatott összecsapását tervezik.

A legjobb román teljesítményt a német—román atlétikai viadalon (a finn táblázat szerint) Moina érte el a 100 m.-en 10.8-as idejével. Utána Dinu Cristea következik 15:19-es 5000 m.-es idejével. 3. Gurau 14.62 m.-es súlylökésével.

KÖZGAZDASÁG

A német ipar felülmúlja az angol-amerikai vas- és acéltermelést

Az angol nyersanyagellátási miniszter nemrég kijelentette, hogy az angol hadiipar vas- és acél-ellátása biztosítottnak tekinthető, mert Nagy-Britannia és az Egyesült Államok termelési kapacitása együttesen évi 100 millió tonnára rug, melyből az angol birodalomra egymában 15 millió tonna esik. A tengelyhatalmak és a befolyásuk alá került területek évi vas- és acéltermelését a miniszter ezzel szemben 45 millió tonnára becsüli.

Az angol becslés a tengelyhatalmak acéltermelésének megítélésében ott követett el hibát, hogy az 1937—38. évi statisztikai adatokat veszi alapul.

A termelés éppen az azóta eltelt években emelkedett ugrásszerűen.

A régi üzemek kiépítésén kívül elég csupán a Göring-művekre hivatkozni, amelynek felállítására a négy-éves terv keretén belül újonnan üzembe helyezett bányaakkal kapcsolatosan került sor. A Göring-művek termelési adatait egyetlen statisztika sem foglalja magában. Nagy sulyal esik latba az is, hogy Belgium és Luxemburg 6—7 millió tonnás acéltermelésének 75 százaléka 1937-ben még kiviteli célokat szolgált, még pedig nagyrészt Angliába és a tengerentúli

piacokra került. A cseh-morva védnökség és az új keleti tartományok üzei is teljes erővel dolgoznak. Olaszország 1937-ben 2,1 millió tonna termelését időközben megkészszerzte. Hogy Németország acél-ellátása kielégítő, mi sem mutatja jobban, minthogy acél- és gépkivitelét ma is egész terjedelmében fenn tudja tartani.

Angliában ezzel szemben a viszonyok másként állanak. Az angol termelés 1938-ban kerekén 10,5 millió tonnát tett ki. Ha fel is tételezzük, hogy ez a szám a hadiipari erőfeszítések következtében 1939-re körülbelül 13 millióra emelkedett, nem szabad elfelejteni, hogy azóta a helyzetben lényeges változás következett be.

Az ércbehozatal 90 százaléka elmaradt és a német ipart látja el.

Ehhez járulnak az angol acélközponatokat ért sorozatos német légitámadások okozta károk, amelyek az angol acéltermelést hozzávetőlegesen 50 százalékkal csökkentették. Ezzel a csökkenéssel magyarázható az amerikai acélbehozatal időleges emelkedése, de ez is csak az angol termelés egy részének elegendő. A múlt év őszétől kezdve egyébként az amerikai

Rádió

PÉNTEK, JUNIUS 27.

București: 6 Reggeli torna, hanglemezek, hírek. 12 Hanglemezek. 13 Hírek. 13.15 Mandolinzene. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Operettrészletek. 14.45 Mezőgazdasági hírek. 17.30 Hírek. 18 Német-román katonaióra. 19.15 Ének. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.15 Énekhangverseny. 20.40 Zenekari hangverseny. 20.45 Előadás. 21 Hangverseny. 21.15 Operaelőadás közvetítése. 22.30 Hírek, sport. 22.50 Hangverseny. 23.30 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24 Hanglemezek.

Budapest I. 6.40 Torna, 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.20 Felolvasás a ruszin hallgatóknak. 10.45 A gyermek rossz testtartása. Felolvasás. 12.10 Parkas Sándor cigányzenekara. Közben 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés. 13.30 Szalonzenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Sallak Pál éne-

kel zongorakisérettel. 15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek. 15.55 Montag Vilmos hegedűl. 16.45 Diákfelőra. 16.45 Időjelzés, hírek. 17.15 Tánclemezek. 17.35 Beethoven és a gyermekek barátja. Felolvasás. 18 A rádió szalonzenekara. Közben 18.25 Felolvasás. 19 Hírek. 19.20 Itthon nyaralunk. Sztinyay Jenő előadása. 19.35 Bura Sándor cigányzenekara. 20 Sportközlemények. 20.10 Az operaház zenekara. 21.40 Hírek. 22.10 Bataloni képeslap címmel közvetítés Siofokról. Közben 23 Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24 Hírek.

Budapest II. Nem közvetít műsort.

SZOMBAT, június 28.

București: 6: Reggeli torna, hanglemezek, hírek. 12: Hanglemezek. 13: Hírek. 13.15: Zenekari hangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: A hangverseny folytatása. 14.45: Mezőgazdasági hírek. 17.30: Rádióhíradó. 18: Egyházi zene hanglemezekről. 19.15: Hanglemezek. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó. 20.15: Hanglemezek. 20.45: Előadás. 21: Tarka zene. 22: Rádióposta.

22.15: Táncczene. 22.30: Hírek, sport. 22.50: Nagy énekesek. Hanglemezek. 23.10: Gyermekkar hangversenye. 23.30: Német, olasz, francia és angol nyelvű hírek. 24: Tarka zene hanglemezekről.

Budapest I. 6.40: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: Kedélyes emberek. Előadás. 10.45: Mit nézzünk meg. Felolvasás. 12.10: Melles Béla zenekara. Közben 12.40: Hírek. 13.20: Időjárás, vízjárásjelentés. 13.30: Hanglemezek. 14.30: Hírek. 15: Árfolyamhírek. 15.20: Illiczy László táncczenekara. 16.10: Ifjúsági rádió: Izgalmas uzsonna. Hangjáték. 16.45: Hírek. 17.15: Pertz Pali cigányzenekara. Közben 17.30: Látogatás egy kalotaszegi házban. Hangjáték. 18: Kádár Géza postasegédmérnök postarizsaki előadása. 18.30: A rádió szalonzenekara. 19: Hírek. 19.20: Tréfák és jelenetek a nyaralásról. 20.50: Lóversenyeredmények. 21: Dalosünnepség közvetítése. 21.40: Hírek. 22.10: Zenekari hangverseny. 23: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 23.25: Horváth Dezső és cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek.

Budapest II. nem ad műsort.

Apróhirdetések

Aikalmazás

Bejárónót, megbizatót, keres 3 tagu családnak félnapra Huszka Margit, Timisoara I., Str. Sibiu 1. (1624)

Perfekt szakácsnőt jó fizetéssel 1-ére keresek. Arad, Bul. Elisabeta 13. (2801)

Fizetőlányok felvételnek. Cim Rudolf Mosse, Arad, Eminescu 8. (2796)

Komoly, megbízható kiharóember felvétetik. Konya tejszarnok, Arad, Piata Avram Iancu 21. (2800)

Perfekt szobalányt jó fizetéssel 1-ére keresek. Arad, Bul. Elisabeta 13. (2802)

Július 15.-ki belépésre egy szakképzett molnárt jó fizetéssel keresek. Ardelean Octavian, Socodor, Jud. Arad. (2785)

Vidéki nyaralásra szívesen vállalom fiatalabb művelt keresztény nőt, aki két gimnazista gyermekemre felügyelne. Ajánlkozását „Vidámság” jellegére timisoarai kiadóba kérem, megjelölve timisoarai ismeretkört. (1618)

Borbélyeség, inas vagy inasleány kerestetik. Ugyanott egy üzlet eladó. Erhardt, Timisoara IV., Str. Bratianu 29. (3048)

Megfelelő jutalomban részesül, ha egy megbízható, jóviseletű, éves bizonyítvánnyal rendelkező perfekt szakácsnőt ajánl július 15-re tartós állásba, jó fizetés és jó bánásmód mellett keresztény kis családhoz. Jelenkezni Timisoara IV., Bulev. Regele Mihai 1, 19, ajtó 10, este 608 között. (1640)

obb mindenek, aki a főzéshez is ért, azonnal felvétetik. Cim: Timisoara II., Strada Tregle 1.

Keresek rendes mindenest vagy bejárónót 1-ére. Timisoara I., Str. Turin 14, földszint. (1636)

Fiatall tiszta mindenek azonnal felvétetik. Hegedüs, Arad, Brumarel 5. (2812)

Motortekercselőt
keresünk állandó munkára
Cim a timisoarai kiadóban

ól főző mindenek és bejárónót jó bizonyítványokkal azonnal felvétetik. Arad, Str. Episcopiei 17, I. emelet, ajtó 3. (2770)

Állást keres

Allami nyugdíjas, szerényigényű, három nyelvet beszélő férfi, portási, éjjeliőri, pénzeszedői vagy bármilyen bizalmi állást keres. Cimeket „Kisnyugdíjas” jellegére Rudolf Mossehoz, Arad, Eminescu 8. (2808)

Mesterkönyvvel rendelkező molnár állást keres, vámmalomban. Megkeresést fizetés megjelölésel András György Birchis, jud. Severin címre kér. (3049)

Oktatás

Rajzoktatáshoz értő urat vagy hölgyet keresek. Ajánlatokat kérek „Komoly tanulás” jellegére a timisoarai kiadóba. (1638)

Bárkit megtanít 2 hónap alatt tökéletes fűzőkészítésre Bécsben végzett fűzősnő. Ajánlatokat „Ritka alkalom” jellegére Rudolf Mossehoz, Arad. (2810)

Vatervetítőanfolyam indul, két hónap alatt tökéletes kiképzést biztosít külföldi tervezőművész. Válaszokat „Divatrajz” jelige alatt Rudolf Mossehoz, Arad. (2811)

Hazai és idegen nyelvek, gazdasági és kereskedelmi ismeretek a apo tanítására szüneli tanfolyamokat

rendezek, kezdő, haladó és haladott tanulók és alkalmazottak részére. Eredőítés és jelentkezés naponta 10-12 és 18-20 óra között
Dr. Pap Ilás tanárnál,
Timisoara I., Strada Rumulus 34

Lakás

4 szobás modern lakás III. kerületben, 5 szobás modern magánház Blaskovistelepen, több 2 és 1 szobás lakás kiadó. Felvilágosítást ad Orich Viktor, Timisoara I., Str. Sft. Ion 7. Telefon 43-59. (4555)

Különbejárta kisebb butorozott szobát keres azonnalra fiatalember. Cimeket Rudolf Mosse, Arad továbbit. (2814)

Kettő vagy háromszobás lakást magánvagy bérházban augusztus 1-ére keresek. Cim Rudolf Mosse, Arad, Eminescu 8. (2809)

Elegánsan berendezett szoba fürdőszobahasználattal és különbejárattal egy-két szemlély részére azonnalra vagy július 1-re kiadó. Timisoara IV., Mircea Voda 3. (3091)

Adás-vétel

Kávépörkölő gépek, 20, 25 és 40 kgr. kapacitással, kitűnő karban, nagyon jó rendszerűek, valamint egy őrlőgép, napi 3000 kgr. őrlő-képességgel eladó. Érdeklődők adják le címüket a timisoarai kiadóhivatalban. (4700)

Jókarban lévő jégsczkrény eladó. Ugyanott női ruhák is. Megtekinthető 4-5 óra között. Timisoara I., Blv. Reg. Ferdinand 8. III. em. 14. (1639)

Eladó egy divány, gyermekágy és egy álló ruhaállvány. Timisoara I., Str. Bradiceanu 4, ajtó 14. (1634)

Kisautót kifogástalan állapotban jó gumikkal keres Juhász gépgyár, Arad. (2806)

Sarok házhely házzal, gyárnak is megtelel, 350.000 leiert eladó. Timisoara, IV. Calea Sagului 44, villamos megállónál. (1635)

MIELŐTT VENNE VAGY ELADNA külföldi vagy belföldi perzsát, antik butort, márkás porcellánt, ezüstdísz tárgyat, műtárgyat, festményt, szobrot, Wertheim-kasszát, írógépet, könyvtáskasgot, linolemot, irodaberendezést — forduljon bizalommal az „ARTA” bizományi üzlethez, Arad, Str. Alexandri 5. (2704)

Fa-gyermekágy megvételre kerestetik. Cimeket a timisoarai kiadóba kérem leadni. (4610)

Modern konyhabutor megvételre kerestetik. Cimeket „Csak modern” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (4606)

Figyelem! Jégsczkrények, recamierek, kaszszák, íróasztalok, írógépek, varrógépek, kombinált szobák, ebédlők, egyes butordarabok új és használt állapotban, óriási választékban legelőszóbban kaphatók. Keleti és belföldi szőnyegek nagy választékban! Vesszünk teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, ezüstöt nemes porcellánt. Tempo-bizományi üzlet Arad, Fischer Eliz-palota. Telefon: 19-75 sz. (2693)

Jégsczkrények, varrógépek, irodaberendezések, írógépek, hálósobák, ebédlők, matracok, ottománok, kerti butorok, Thonet-székek olcsón eladók. Megvételre keresünk kombinált szobát, hálósobát, ebédlőt és teljes lakberendezést. Timisoara IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (3009)

Keresünk egy darab **generátort**
25-40 Kwattig, 3 fázisut,
220-380 V. Grün Péter, Periam

Lapkihordó
biciklivel, fixfizetéssel azonnalra felvétetik. Cim Aradon Rudolf Mossenál, Str. Eminescu 8. szám.

150-200 holdas birtok Timisoara közelében sürgősen megvételre kerestetik. Ajánlatokat Orich Viktor kér, Timisoara I. Str. Sft. Ion 7. Telefon 43-59. (4612)

Házcserté Vételt Eladást
lelkiismeretesen közvetít
GUTT Tel. 38-91
NGATLANFORGALMI IRODA
BRASOV, Str. Regele Mihai 20.

Keresünk megvételre 3 fázisu 15-20 HP villanymotort timisoarai áram részére. Csak is kifogástalan állapotban. Fratii Friedrich S. A., Timisoara. (1625)

Egy jó márkájú látható írásu használt írógép olcsón eladó. Érdeklődni kéiben 1-3 között Arad, Cusa Voda 43. (2798)

Különléle

Központban forgalmas utcában üzlet átadó. Esetleg kisebb tőkével román társat keresek. Cim Rudolf Mosse, Arad, Eminescu 8. (2797)

HAZAI FÖLDEK SZŐLÖK MALMOK TELKEK
ELADÁSI VÉTELE CSERÉJE
minden árfokozatban
HATSCHER ÜGYNÖKSÉG
Arad, Bul. Carol 17 (volt 46) Telefon 16-95

5000 lei jutalmat deponáltam dr. Sava Jorovan írócájában Timisoara I., Str. Cavalier Iacobici 2 alatt annak a becsületes megtalálónak, aki június 17-ről 18-ra virradó éjjel egy négyzögletű, apró kővel kirakott melltiüt talált a Piata Axente Sever és Palace között. (1621)

Keresek július 1-re száraz raktárhelyiséget vagy garázst butornak. Cim Arad. Mocioni 37. (2790)

Modern portálos nagyobbszabasu üzlethelyiség Aradon, Piata Avram Iancu-n átadó. Cim Rudolf Mosse, Arad vagy telefon 2159. (2803)

500.000 leiel betársulna, etnikai román biztos 1941” jellegére a timisoarai kiadóba. (1633)

HIRDESSEN a Déli Hírlapban!
ARADON:
A délután 6 óráig feladott hirdetések a másnap: laphban megjelennek. Előfizetések s hirdetések felvétele!
RUDOLF MOSSE hirdetőirodában (a Déli Hírlap hirdetői irodájában) Strada Eminescu 8. Telefon 17-11

Juhász Attila:
„Remeg a Föld és az ember”
c. tanulmánya kiadókiavatalunkban kapható. Ara 20 lei.

Ól mot veszünk
bármilyen mennyiségben.
Tipografia „MUNCA”
Timisoara, I., Str. Lenau No. 4.